

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת חקת תשע"א

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (י"ט - ב')

רמז בזה, שהתורה היא חוק ולא יעבור, ואפילו בזמן שבית המקדש אינו קיים ואין לנו מזבח ולא קרבן, רק "כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה" (מנהות דף ק), וז"ש "אשר צוה ה' לאמר" היינו גם "באמירה" מעלה עליו כאלו הקריב עולה.

(גנזי יוסף)

ויקחו אליך פרה אדמה תמימה (י"ט - ב')

וברש"י הקדוש, "שתהא תמימה באדמימות, הא אם יש בה שתי שערות שחורות פסולות". י"ל, תמימות זו נפסלת רק בשתי שערות, ואילו התמימות של "תמים תהיה עם ה' אלקך", נפסלת אפילו בחוט שיערה אחד.

(חידושי הר"ם)

זאת התורה אדם כי ימות באהל (י"ט - ד')

"אהל" נוטריקון אבק לשון הרע, ר"ל שאם האדם רוצה לזכות לתורה, צריך למסור נפשו ולהמית עצמו על שמירת הדיבור, לשמור פיו ולשונו שיוכל לדבר דברים קדושים.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

זאת התורה אדם כי ימות באהל (י"ט - ד')

על האדם להשתדל לעסוק בדברי תורה כל זמן שהוא בחיים בעוה"ז, ואל יאמר כשאפנה אשנה, שמא לא יפנה, וצריך שכל שעה וכל רגע שהוא חי בעוה"ז יהיה יקר בעיניו לנצלם ללימוד התורה הקדושה, כי אח"כ אפילו אם יתן כל הון שבעולם לא יתנו לו לחזור לעולם אף ליום אחד כדי לתקן מה שקלקל. ומסופר (פרקי דרבי אליעזר פ' מ"ג) על ריש לקיש שביום שנסתלק מהעוה"ז מתו גם שני חבריו לשעבר הגזלנים שפרש מהם, וכשראו בעולם העליון את הכבוד הרב שעשו לריש לקיש בגן עדן, ושאותם דחפו מדחי אל דחי, צעקו בצר להם, מה נשתנה הוא מאתנו, הלא הוא היה אחד משלנו, והשיבו להם, הוא פרש מכם לעסוק בתורה ובמעש"ט, אז בקשו שיתנו להם לחזור לעולם התחתון שיוכלו מעתה לעסוק בתורה, ענו להם, אחרתם את המועד, היה לכם לחזור בתשובה בעת שהייתם בחיים.

וזה הפירוש בפסוק, "זאת התורה", עליך לעסוק בתורה ובעבודת ה' באותו התשוקה והחשק כמו "אדם כי ימות באהל" שביקש והתחנן בעולם העליון שיתנו לו לחזור ולו ליום אחד לעולם הזה, ונתנו לו, כמה היה משתדל בתורה במצוות ובמעשים טובים באותו היום, ולא היה מבטל רגע אחד בלי עבודת ה'. וזה גם הפירוש במשנה (אבות ב' ט"ו) "ושוב יום אחד לפני מיתתך", כלומר, תאר לעצמך שרק יום זה הרשו לך לחזור לעולם הזה מהעולם העליון, כדי לחזור בתשובה לפני מותך, כמה יקר היה בעיניך יום זה שלא תוכל להשיג אותו אח"כ.

(תפארת שלמה)

זאת התורה אדם כי ימות באהל (י"ט - י"ד)

אייתא בגמרא (ברכות ס"ג) אמר ריש לקיש מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באהל", ומקשים הרי נאמר "וחי בהם ולא שימות בהם" משיב ה חפץ חיים" זצ"ל במשל, סוהר היה בעיירה שעסקיו פרחו ולא התפנה מחמת טרדת מסחרו אף לתפילה בציבור, עברו שנים האיש הזדקן והרגיש כי יום הדין הולך וקרב, ישב הרהר והחליט, כי הגיע עת לעשות לה' והרבה ללכת לביהכנ"ס, ואף ללמוד שיעור במשנה וגמרא, אשתו שעמדה על השינוי בהלך רוחו, שאלה אותו על כך, והוא השיב לה בשאלה מה היית עושה רעייתי, לו בא מלאך המות וקורא לי להפטר מעולמי, האם יכולת לעכב אותו בגלל קונים שישנם בחנות, והיית אומרת לו כי אין לי כעת פנאי ללכת, חשבי אפוא שמת אנכי, ומה איכפת לך אם לאחר כמה שעות לימוד תורה הנני קם לתחיה ולעסק, וזוהי כוונת הנאמר "אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה", האדם צריך לחשוב שהוא מת ואז שאלת הזמן לא תבטלו.

(חפץ חיים)

מים חיים אל כלי (י"ט - י"ז)

"מים" רומז לתורה שנאמר "הוי כל צמא לכו למים", "חיים" גם רומז לתורה, דכתיב "עץ חיים היא למחזיקים בה", כלומר שנתן את התורה שנקראת "מים חיים" "אל כלי", "כלי" נוטריקון כהנים לויים ישראלים.

(תוספות)

עלי באר ענו לה (כ"א - י"ז)

הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאלוב זיע"א קרא פעם אחת בערב יוה"כ קודם כל נדרי, לישיש ר' יעקב פיש (שנתברך מהבעש"ט בשתי ידיו האריכות ימים, וחי מאה ושלוש עשרה שנה), ואמר לו: רתום את העגלה וניסע לטייל קצת. ר' יעקב התפלא מאד, הנה הציבור כבר עומדים עטופים בטליתותיהם ואומרים תפילת זכה בבכיה גדולה, אך שתק ולא אמר דבר, הביא את העגלה ונסעו שניהם לחוץ לעיר על שדותיו של ר' יעקב, בבואם ראו אגם מים קטן, פשט הצדיק את בגדיו בחיפזון וירד וטבל כמה פעמים, ור' יעקב עומד ולא יודע מה לעשות, והרה"ק מקאלוב יצא והתלבש ונסעו תיכף חזרה לבית הכנסת, ועמד הצדיק להתפלל לפני העמוד. תמה ר' יעקב גם על עצם הנסיעה הפתאומית, וגם על אגם המים שנמצאו פתאום בשדותיו, ומעולם לא היו בשדותיו מים באותו מקום. במוצאי יום הכפורים הלך ר' יעקב לאותו מקום בשדה שלו, ולא מצא עוד מים, אז הלך להצדיק ואמר לו: רבי, מעולם איני שואל את כבוד קדשו על העינינים שלו, אבל עתה אני מבקש ממנו להסביר לי ענין המים שהיו בשדה שלי. השיב לו הרה"ק מקאלוב: בארה של מרים עברה אז דרך שם, וירדתי וטבלתי בה.

פניני השבת

וקראת לשבת עונג בשמחה

אמר הרה"ק ר"א אברהם מסלונים זיע"א, אם אין אדם מרגיש תענוג שבת קודש, יבקש מהש"ת ויאמר: רבונו של עולם, אני מאמין שיש תענוג גדול בשבת קודש, אלא שלא זכיתי להרגישו, ובכל זאת הריני שמח בשבת, יה"ר כאילו היה לי תענוג משבת קודש.

(תורת אבות, שבת אות קטז)